

DARMOWE KSIĄŻKI DO IELTS

The 9 Wrong Speaking Habits - your Examiner: only "Band 6"

Dziewięć konkretnych sygnałów, które egzaminator słyszy w czasie rzeczywistym — ze strony samego egzaminatora, a nie z listy do samodiagnozy — każdy pokazany obok swojej poprawki na band 7.

[Kliknij tutaj https://freeieltsbooks.net/pl/about/](https://freeieltsbooks.net/pl/about/)

Spis treści

The 9 Wrong Speaking Habits - your Examiner: only "Band 6"

Part 1 — Na co egzaminator naprawdę nasłuchuje

- 1.1 Cztery kryteria, przypomniane jeden raz
- 1.2 Dlaczego nawyki dotyczące sposobu mówienia kosztują punkty niezależnie od treści
- 1.3 2026 — co się zmieniło?

2.1 Tłumaczenie w głowie

2.2 Odwrót do bezpiecznych słów

2.3 Jeden czas w każdej odpowiedzi

2.4 Spirala nadmiernych poprawek

2.5 Płaski sposób mówienia

2.6 Prośenie egzaminatora o potwierdzenie

2.7 Powtarzanie pytania jak papuga

2.8 Odpowiadanie na Part 3 jak na Part 1

2.9 Niezarządzana długa wypowiedź

Part 3 — Samokontrola na jednym nagraniu

3.1 Czego słuchać, po kolei

Koniec

The 9 Wrong Speaking Habits - your Examiner: only "Band 6"

Free IELTS Books — freeieltsbooks.net Aktualizacja: październik 2026

O czym jest ta książka

Speaking, Parts 1–3, również darmowa na tej stronie, nazywa już jeden nawyk, na który warto uważać, w swoim własnym Part 4 — na stronie napisanej z twojej strony: „oto, co warto zauważyć u siebie”. Ta książka jest inna. To pełnowymiarowe, samodzielne ujęcie napisane **ze strony egzaminatora**: dziewięć konkretnych sygnałów, które egzaminator słyszy i na które reaguje na bieżąco, a żaden z nich nie jest tym nawykiem, który tamta strona już omawia.

Egzaminator nie ocenia na podstawie jednego mglistego wrażenia ogólnego. Przez cały czas nasłuchuje konkretnych, dających się nazwać sygnałów, a kilka z tych najkosztowniejszych nie ma nic wspólnego z poprawnością gramatyczną ani zakresem słownictwa w tym sensie, w jakim zakłada większość kandydatów. Ta książka nazywa dziewięć z nich, pokazuje dokładnie, jak każdy z nich brzmi obok wersji band 7 tego samego momentu, i podaje konkretną poprawkę do każdego.

Czym ta książka nie jest

To nie jest kurs Speaking. Zakłada, że masz już słownictwo i pomysły — jeśli jeszcze ich nie ma, *Speaking, Parts 1–3* jest miejscem, gdzie się je buduje. Jedyne zadanie tej książki to nazwać dziewięć konkretnych rzeczy, przez które egzaminator słyszy „band 6” już po kilku zdaniach.

Dzieje się tak niezależnie od tego, jak dobry jest angielski, który za tym stoi, a do każdej z tych rzeczy podana jest konkretna poprawka.

Nie obejmuje Listening, Reading ani Writing. Każde z nich ma na tej stronie własne książki. Ta książka dotyczy wyłącznie Speaking, a nawet w obrębie Speaking obejmuje dziewięć nawyków, nie wszystkie możliwe.

Jedna obietnica tej książki

Egzaminator wyrabia sobie wrażenie band 6 albo band 7 w ciągu pierwszych kilku zdań odpowiedzi, często zanim treść zostanie w pełni oceniona. Zwykle tę robotę wykonuje jeden z niewielu konkretnych, dających się nazwać nawyków, a nie mgliste poczucie „za mało płynnie”. Ta książka nazywa dziewięć z nich i podaje poprawkę do każdego. Nie twierdzi się, że jakakolwiek pojedyncza poprawka sama w sobie gwarantuje zmianę bandu — każda jest przedstawiona jako sygnał, który kosztuje punkty, a nie jako ta jedna dźwignia, która przesuwca cały band. Tylko oficjalny wynik egzaminu określa twój faktyczny band.

Jedna rzecz do wiedzy, zanim zaczniesz

Każdy fragment dialogu w tej książce został napisany specjalnie dla niej. Żaden z nich nie jest prawdziwą cue card, pytaniem z Part 1 ani pytaniem z Part 3, i żaden nie jest transkrypcją ani bliską kopią któregośkolwiek z nich. Ćwiczenie na nich uczy cię słyszeć dany nawyk; tylko oficjalne materiały do ćwiczeń pokazują, gdzie faktycznie stoisz.

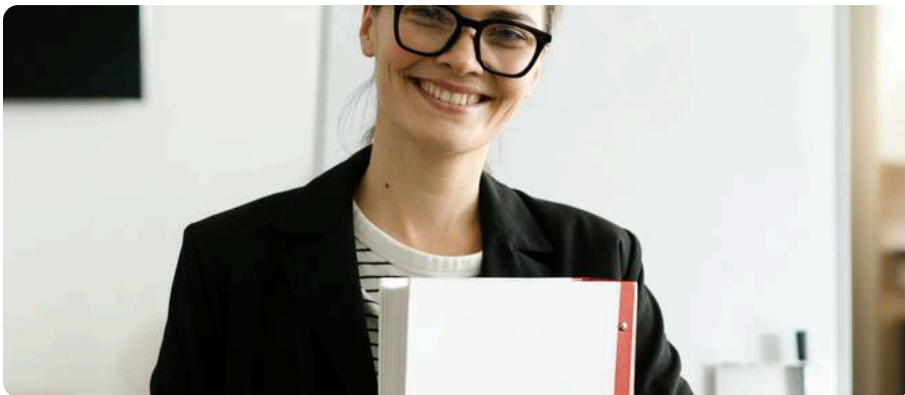
© 2026 OurSharedCode — freeieltsbooks.net. Ta książka jest niezależną publikacją, rozpowszechnianą bezpłatnie w celach edukacyjnych.

IELTS® jest zastrzeżonym znakiem towarowym British Council, IELTS Australia Pty Ltd (należącej do IDP Education) oraz Cambridge English (część Cambridge University Press & Assessment) — zwanych łącznie „IELTS Partners”. Ta publikacja i jej autor nie są powiązani z IELTS Partners, nie są przez nich sponsorowani, wspierani ani zatwierdzeni; słowo „IELTS” pojawia się w tytule i tekście wyłącznie po to, by opisać temat tej książki.

Wszystkie pytania, wzorcowe odpowiedzi i objaśnienia są oryginalną pracą autora; nie powielono tu żadnych oficjalnych materiałów IELTS. Aktualne oficjalne informacje o egzaminie znajdziesz na ielts.org.

Możesz swobodnie udostępniać tę książkę w całości i bez zmian. Nie wolno jej sprzedawać. Dobrowolne darowizny pokrywają wyłącznie koszty hostingu, domen i tłumaczeń; żadne materiały nie są sprzedawane, a darowizny nie mają związku z IELTS Partners.

Part 1 — Na co egzaminator naprawdę nasłuchuje

1.1 Cztery kryteria, przypominane jeden raz

Każda odpowiedź w Speaking jest oceniana według czterech kryteriów: Fluency and Coherence, Lexical Resource, Grammatical Range and Accuracy i Pronunciation. *Speaking, Parts 1–3* już wyjaśnia, co obejmuje każde z nich, więc ta książka przypomina je jeden raz, prostym językiem, tylko na tyle, by było na czym zawiesić dziewięć nawyków, o których będzie dalej mowa.

Fluency and Coherence dotyczy płynności i logiki — mówienia w naturalnym tempie, bez długich, nienaturalnych pauz, oraz łączenia myśli tak, żeby słuchacz mógł nadążyć, dokąd zmierza odpowiedź. **Lexical Resource** to zakres twojego słownictwa i to, jak naturalnie go używasz, w tym to, czy sięgasz po precyzyjne słowo, czy zadowalas się najbliższym bezpiecznym. **Grammatical Range and Accuracy** to zarówno różnorodność struktur, których używasz, jak i to, jak poprawnie ich używasz. **Pronunciation** obejmuje pojedyncze dźwięki, ale także akcent

zdaniowy, rytm i intonację — cechy, dzięki którym słuchacz słyszy, które słowa i myśli są najważniejsze.

1.2 Dlaczego nawyki dotyczące sposobu mówienia kosztują punkty niezależnie od treści

Większość kandydatów przygotowuje się do Speaking, pracując nad tym, co powiedzą: pomysłami, słownictwem, strukturą. To przygotowanie ma znaczenie, ale pomija coś, co cztery kryteria wyraźnie pokazują: kilka z najkosztowniejszych sygnałów dotyczy tego, *jak* odpowiedź jest podana, a nie tego, co zawiera.

Gramatycznie mocna odpowiedź, zbudowana z dobrych pomysłów, nadal może zostać odebrana jako band 6, jeśli jest podana w niewłaściwym czasie od początku do końca, bez akcentu na słowach, które się liczą, albo z nawykiem proszenia egzaminatora o potwierdzenie. Skromniej sformułowana odpowiedź, podana bez żadnego z tych nawyków, może zostać odebrana jako band 7. To nie jest luka w systemie — wynika wprost z tego, co cztery kryteria faktycznie mierzą. Fluency and Coherence ocenia się według tego, jak odpowiedź płynie i jak się łączy, a nie tylko według tego, czy jest gramatycznie czysta. Pronunciation ocenia się według akcentu zdaniowego i rytmu, a nie tylko pojedynczych dźwięków.

Dziewięć nawyków w Part 2 to najkosztowniejsze, najczęstsze przykłady tego zjawiska: wzorce mówienia, które kosztują punkty niezależnie od angielskiego, który się pod nimi kryje, każdy na tyle konkretny, że da się go wychwycić w nagraniu własnego głosu.

1.3 2026 — co się zmieniło?

Nic, jeśli chodzi konkretnie o Speaking. IELTS przeniósł Listening, Reading i Writing z wersji papierowej na komputerową w ciągu 2026 roku — *The Band 7.0 Blueprint* (również darmowa na tej stronie) opisuje tę zmianę dla każdej z tych trzech części. Speaking nigdy nie był oparty na papierze: to rozmowa z egzaminatorem twarzą w twarz albo przez wideo, niezmieniona przez to przejście. Żaden z dziewięciu nawyków, które następują, ani żadna z ich poprawek, od niego nie zależy.

2.1 Tłumaczenie w głowie

Jak to brzmi

Słowa są angielskie, ale zdanie jest zbudowane tak, jakby zaczęło się w innym języku. Szyk wyrazów jest lekko nie taki, albo idiom jest przetłumaczony dosłownie zamiast zastąpiony angielskim, albo czasownik jest użyty tak, jak działa jego najbliższy odpowiednik w rodzimym języku. Nic nie jest technicznie na tyle błędne, żeby nazwać to błędem, ale słuchacz słyszy wysiłek konstruowania zdania dziejący się na żywo.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Fluency and Coherence nagradza wypowiedź, która płynie bez widocznego wysiłku, a Lexical Resource nagradza naturalny dobór słów, nie tylko poprawny. Kalka — wyrażenie zbudowane słowo w słowo z innego języka — może dać się gramatycznie przeanalizować i mimo to brzmieć tak, jakby nikt tak naprawdę tego nie mówił, bo nikt, kto myśli po angielsku, nie dochodzi do dokładnie takiego zestawienia. Egzaminator nie musi znać twojego pierwszego języka, żeby to usłyszeć; wystarczy, że usłyszysz, iż to sformułowanie nie jest tym, po które sięgnąłby biegły mówca, by wyrazić tę samą myśl.

Band 6

"For me, this is very according to the personality of the person. I am the type of person that I like to plan everything before."

Band 7

"It really depends on the person's personality. I'm someone who likes to plan everything in advance."

Wersja na band 6 jest zrozumiała, ale "very according to" i "the type of person that I like" są zbudowane ze wzorców, które istnieją w innych językach, nie w angielskim. Wersja na band 7 mówi to samo sformułowaniem, które biegły mówca faktycznie by wypowiedział.

Poprawka

Naucz się niewielkiego zestawu naturalnych zwrotów łączących jako całych jednostek — "it depends on", "in advance", "someone who" — zamiast budować je za każdym razem z pojedynczych przetłumaczonych słów. Kiedy zauważysz, że budujesz zdanie kawałek po kawałku zamiast przywołać je w całości, to jest właśnie moment, w którym ten nawyk się dzieje. Poprawka nie polega na dalszej nauce gramatyki; polega na świadomym zauważaniu i zastępowaniu własnych najczęstszych kalek, jedna po drugiej, w nagraniach ćwiczeniowych.

2.2 Odwrót do bezpiecznych słów

Jak to brzmi

Kandydat wyraźnie zna bardziej precyzyjne słowa — może nawet użyć któregoś poprawnie wcześniej w teście — ale pod presją, w chwili mówienia, konsekwentnie cofa się do najprostszego dostępnego słowa. "Good", "bad", "nice", "a lot", "very" pojawiają się raz po raz tam, gdzie dostępne było bardziej konkretne słowo, a często zostało ono nawet raz użyte gdzie indziej w tym samym teście.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Lexical Resource ocenia się według zakresu i tego, jak naturalnie ten zakres jest używany w prawdziwych warunkach, a nie według tego, czy kandydat potrafi jeden raz użyć imponującego słowa — wyuczonego, w przeciwieźonej odpowiedzi. Egzaminator słyszy lukę między faktycznym słownictwem kandydata a tym, po co sięga on na żywo. Cofanie się do bezpiecznych słów za każdym razem, gdy rośnie presja, sygnalizuje, że szersze słownictwo nie jest jeszcze automatyczne. Istnieje, ale nie da się niezawodnie po nie sięgnąć w czasie rzeczywistym — a Lexical Resource ocenia słownictwo, po które faktycznie da się sięgnąć, nie to, które kandydat posiada na papierze.

Band 6

"The food there was very good and the service was also good. It was a nice experience overall."

Band 7

"The food was outstanding, honestly, and the staff were incredibly attentive. It was a memorable evening."

Obie odpowiedzi opisują ten sam wieczór. Wersja na band 6 używa "good" trzy razy w dwóch zdaniach do trzech różnych rzeczy — smaku, obsługi, ogólnego wrażenia — a żadna z nich nie jest odróżniona od pozostałych. Wersja na band 7 za każdym razem sięga po inne, bardziej precyzyjne słowo.

Poprawka

Zrób krótką, własną listę lepszych zamienników dla swoich najczęściej używanych bezpiecznych słów — trzy lub cztery alternatywy dla każdego z "good", "bad" i "a lot". Ćwicz je na głos, aż sięgnięcie po któryś zacznie być automatyczne, a nie wymagające wysiłku. Celem nie jest całkowite wyeliminowanie prostych słów; użycie "good" raz, naturalnie, jest w porządku. Nawyk, który warto naprawić, to używanie go za każdym razem, gdy bardziej precyzyjne słowo leżało tuż obok.

2.3 Jeden czas w każdej odpowiedzi

Jak to brzmi

Pytanie dotyczy czegoś, co wydarzyło się lata temu, czegoś, co dzieje się teraz, albo czegoś, co może się wydarzyć w przyszłości. Każda odpowiedź i tak wraca w tym samym czasie, zwykle present simple, bez względu na to, o który z nich faktycznie zapytano.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Grammatical Range and Accuracy ocenia zakres tak samo jak poprawność: używanie różnych struktur poprawnie, a nie tylko używanie jednej struktury bez robienia w niej błędów. Kandydat, który nigdy nie popełnia błędu czasu, ale też nigdy nie opuszcza present simple, nie wykazuje zakresu — wykazuje unikanie. Egzaminator nie może zaliczyć na plus opanowania past continuous, present perfect ani first conditional, jeśli żadnego z nich ani razu nie próbowano użyć, bez względu na to, jak czyste są zdania w present simple.

Band 6

"When I was a child, I live in a small town with my grandparents. I go to school every day and I play outside with my friends."

Band 7

"When I was a child, I lived in a small town with my grandparents. I used to go to school on foot every day, and I'd spend hours playing outside with my friends after class."

Pytanie dotyczy dzieciństwa — wyraźnie przeszłości. Odpowiedź na band 6 pozostaje w present simple przez cały czas, co jest zarówno błędem czasu, jak i zmarnowaną okazją, by pokazać zakres. Odpowiedź na band 7 używa past simple, "used to" dla powtarzającego się przeszłego zwyczaju i "would" dla innego — trzech różnych form przeszłych, z których każda pełni nieco inną funkcję.

Poprawka

Zanim odpowiesz, zauważ ramy czasowe, które pytanie faktycznie wyznacza — przeszłe doświadczenie, obecny zwyczaj, przyszły plan. Wybierz rodzinę czasów, która do nich pasuje, zanim zaczniesz mówić. Ćwicz "used to" i "would" konkretnie dla powtarzających się czynności z przeszłości — to struktury, które kandydaci najczęściej odruchowo omijają, nawet gdy sam czas jest poza tym poprawny.

2.4 Spirala nadmiernych poprawek

Jak to brzmi

Kandydat zauważa drobny błąd w połowie zdania — zły przedimek, pomyloną końcówkę czasownika — i zatrzymuje się, żeby go poprawić. Potem zauważa, że sama poprawka była niedoskonała, i poprawia także ją. Zdanie zaczyna się od nowa dwa albo trzy razy w pogoni za drobnym błędem, a gdy w końcu się kończy, pierwotna myśl jest pogrzebana pod robotą naprawczą.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Ten nawyk wymienia niewielki zysk w Grammatical Range and Accuracy na znacznie większy koszt w Fluency and Coherence, a kurs wymiany jest zły. Drobny błąd z przedimkiem, zostawiony w spokoju, może kosztować bardzo niewiele — mowa zbliżona do natywnej też nie jest wolna od błędów. Ale powtarzane poprawianie się przerywa płynność, jakiej odpowiedź potrzebuje, żeby dobrze wypaść w ocenie płynności, i często zwraca uwagę na błąd, którego słuchacz inaczej w ogóle by nie zarejestrował. Poprawka staje się bardziej zauważalna niż błąd, który naprawiała.

Band 6

"I think, I think the — sorry, a main reason, the main reason is — is that people, people today are, are busier than before, than they was, than they were before."

Band 7

"I think a main reason is that people today are busier than they used to be."

Mówca na band 6 goni drobny błąd w zgodności podmiotu z orzeczeniem ("they was" na "they were") przez trzy restarty, a powtórzone słowa i fałszywe starty szkodzą płynności znacznie bardziej, niż kiedykolwiek zaszkodziłby pierwotny błąd. Wersja na band 7 po prostu idzie dalej.

Poprawka

Ustal zasadę na czas ćwiczeń: najwyżej jedna samopoprawka na zdanie i tylko dla błędu, który faktycznie zmienia znaczenie. Drobne potknięcie w słowie, które masz już za sobą, taniej zostawić w spokoju, niż je gonić. Jeśli zauważasz, że poprawiasz wielokrotnie ten sam rodzaj błędu, to użyteczna informacja — napraw go na następnej sesji ćwiczeń, a nie w połowie zdania, na egzaminie.

2.5 Płaski sposób mówienia

Jak to brzmi

Każde słowo dostaje mniej więcej tę samą wagę, tę samą wysokość głosu, to samo tempo. Nic w sposobie mówienia nie sygnalizuje, która część odpowiedzi faktycznie się liczy — główna myśl i drobny szczegół pomocniczy docierają do słuchacza, brzmiąc identycznie.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Pronunciation to nie tylko poprawne wytwarzanie pojedynczych dźwięków. Obejmuje też akcent zdaniowy, rytm i intonację — cechy, dzięki którym słuchacz słyszy, które słowa niosą znaczenie. Odpowiedź z idealnie wyraźnymi pojedynczymi dźwiękami nadal może wypaść słabo w Pronunciation, jeśli nigdy nie używa akcentu, by zaznaczyć to, co się liczy, bo słuchacz musi się natrudzić, by znaleźć sedno, zamiast być do niego prowadzony. Płaski sposób mówienia zwykle też jest odbierany jako niższe Fluency and Coherence, ponieważ naturalna mowa używa rytmu częściowo po to, by zasygnalizować, gdzie kończy się jedna myśl, a zaczyna następna.

Band 6 (czytane płasko, z jednakową wagą każdego słowa)

"The biggest change was that my company moved to a new office and it was actually quite far from where I live so now my commute takes much longer than before."

Band 7 (słowa z akcentem pogrubione — te, które mówca faktycznie by zaakcentował)

"The **biggest** change was the office move — it's **much** further from where I live, so my commute takes **way** longer now."

Oba zdania mówią coś podobnego. Wersja na band 7 jest też krótsza, a jej wzór akcentów mówi słuchaczowi dokładnie, które trzy fakty się liczą: to była największa zmiana, odległość znacząco wzrosła, a skutek dotyczył czasu dojazdu do pracy. Wersja na band 6 podaje tę samą informację w jednym długim, równomiernie obciążonym ciągu, w którym każde słowo konkuruje o taką samą uwagę.

Poprawka

Podczas ćwiczeń, zanim odpowiesz, zdecyduj, które jedno albo dwa słowa w twojej odpowiedzi niosą właściwą myśl, i zaakcentuj je celowo — niewielkie zwiększenie głośności, lekka pauza przed słowem albo zmiana wysokości głosu. Szybkim sposobem na wychwycenie płaskiego sposobu mówienia jest nagranie siebie i odsłuchanie, czy obcy człowiek potrafiłby zidentyfikować twoją główną myśl wyłącznie po akcentach, bez śledzenia każdego słowa.

2.6 Proszenie egzaminatora o potwierdzenie

Jak to brzmi

Kandydat kończy odpowiedź albo jej część upewnianiem się — "Is that okay?", "Do you know what I mean?", "Does that make sense?" Brzmi to tak, jakby egzaminator był rozmówcą, który mógłby odpowiedzieć.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Test Speaking nie jest rozmową w zwykłym sensie: egzaminator pyta, słucha i przechodzi dalej, a nie potwierdza, nie poprawia ani nie uspokaja. Kandydat, który prosi o potwierdzenie, albo tego nie wie, co sugeruje nieznaną samemu formatu testu. Albo wie i mimo to pyta, ze zdenerwowania. Tak czy inaczej pytanie zostaje bez odpowiedzi, przez co nawyk staje się widoczny i lekko niezręczny, a nie użyteczny. Sygnalizuje też niepewność, czy udzielona odpowiedź była wystarczająca — przeciwieństwo pewnego, samodzielnego sposobu mówienia, który nagradza Fluency and Coherence.

Band 6

"So basically it's a place where I go to relax after work, you know? Like, does that make sense?"

Band 7

"It's basically the place I go to unwind after work — somewhere I can switch off completely."

Pytanie zamykające wersję na band 6 nie dodaje niczego, na co egzaminator mógłby odpowiedzieć; sygnalizuje tylko, że kandydat sprawdza własny występ zamiast po prostu go przedstawiać. Wersja na band 7 kończy się na samej treści i się zatrzymuje.

Poprawka

Traktuj każdą odpowiedź jako zakończoną w chwili, gdy kończysz ostatnie zdanie — bez upewniania się, bez dołączonego pytania skierowanego do egzaminatora. Jeśli masz nawyk używania "you know?" albo "does that make sense?" jako wypełniacza, ćwicz zamiast tego inne zakończenie: opadającą intonację na ostatnim słowie. Sygnalizuje zakończenie bez potrzeby, by robiło to pytanie.

2.7 Powtarzanie pytania jak papuga

Jak to brzmi

Odpowiedź otwiera się powtórzeniem pytania prawie słowo w słowo: "You asked me about my hometown, so now I will tell you about my hometown." Dopiero potem faktycznie odpowiada na pytanie. To pierwsze zdanie nie niesie żadnej nowej informacji.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Ten nawyk bywa uczony jako sposób na „zyskanie czasu” na myślenie, ale kosztuje więcej, niż daje. Fluency and Coherence nagradza odpowiedź, która z celem posuwa się naprzód. Powtórzenie pytania dodaje zdanie, które donikąd nie prowadzi, a słuchacz zauważa, że odpowiedź faktycznie jeszcze się nie zaczęła. Odbiera się to również jako wyuczoną strategię, a nie naturalną mowę — prawie nikt nie powtarza pytania w ten sposób w zwykłej rozmowie, a to działa przeciwko naturalnemu, spontanicznemu sposobowi mówienia, który test próbuje ocenić.

Band 6

"You're asking me about a time I helped someone, so I will tell you about a time I helped someone. Okay, so, there was this one time..."

Band 7

"That's a good one — there was this one time..."

Wersja na band 7 zyskuje ten sam moment na zastanowienie czterema słowami zamiast pełnego powtórnego pytania, a potem przechodzi prosto do treści.

Poprawka

Jeśli potrzebujesz chwili na zastanowienie, krótki, naturalny zwrot — "that's a good question", "let me think for a second", "hm, okay" — pozwala zyskać ten sam czas bez zmarnowanego powtórzenia. Test, czy to robisz: jeśli twoje pierwsze zdanie dałoby się w całości usunąć bez utraty jakiegokolwiek informacji, należy je usunąć.

2.8 Odpowiadanie na Part 3 jak na Part 1

Jak to brzmi

Part 3 zadaje abstrakcyjne pytanie w stylu dyskusji — o społeczeństwo, trendy albo ogólne przyczyny, a nie o własne życie kandydata. Odpowiedź i tak wraca krótka i faktograficzna, o tym samym kształcie i długości co odpowiedź z Part 1 o osobistej rutynie.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Part 1 i Part 3 sprawdzają różne rzeczy. Part 1 nagradza naturalną, osobistą odpowiedź o umiarkowanej długości. Part 3 wprost prosi o rozumowanie, porównanie i opinię na szerszy temat. Krótka, faktograficzna odpowiedź zostawia cały ten wymiar nieprzetestowany. Nie jest odbierana jako neutralna — jest odbierana jako niedorozwinięta, ponieważ egzaminator poprosił o coś, czego odpowiedź nawet nie próbowała dać. Pośrednio cierpią na tym też Lexical Resource i

Grammatical Range. Abstrakcyjna dyskusja w naturalny sposób wymaga struktur i słownictwa — sformułowań łagodzących (hedging), porównań, przyczyny i skutku — których krótka, faktograficzna odpowiedź nigdy nie daje kandydatowi okazji użyć.

Band 6

"Do you think older and younger people have different attitudes to saving money? Yes, I think so. Older people save more."

Band 7

"Definitely — I think older generations tend to be more cautious with money because they grew up with less financial security, whereas younger people have grown up with easier access to credit, so saving doesn't always feel as urgent to them."

Obie odpowiedzi zgadzają się z założeniem pytania. Odpowiedź na band 6 kończy się na zgodzie. Odpowiedź na band 7 idzie dalej i rozumuje o tym, *dlaczego* ta różnica może istnieć, i wprost porównuje obie grupy — to rozwinięcie, o które Part 3 faktycznie prosi.

Poprawka

Usłyszenie w pytaniu z Part 3 słowa "why", "how" albo słowa porównania ("compared to", "whereas", "unlike") to sygnał, by rozumować, a nie tylko

wyrazić stanowisko. Przydatny nawyk: po wyrażeniu opinii dodaj jedno zdanie zaczynające się od "because" albo "the reason for this is", nawet jeśli powód musisz zbudować na poczekaniu.

2.9 Niezarządzana długa wypowiedź

Jak to brzmi

W Part 2 kandydat mówi dalej poza moment, w którym egzaminator zatrzymuje go w pół zdania, bez żadnego naturalnego punktu zakończenia na horyzoncie. Albo po dwudziestu sekundach kończą mu się rzeczy do powiedzenia i kandydat urywa się daleko przed pełnym czasem — od jednej do dwóch minut — zostawiając niezręczną ciszę, zanim egzaminator przejdzie dalej.

Dlaczego to odbiera się jako band 6

Żaden z kierunków tego nawyku nie jest naprawdę problemem treści — to problem zarządzania czasem, a egzaminator słyszy tę różnicę.

Przekroczenie naturalnego końca sygnalizuje, że kandydat nigdy nie zaplanował struktury z zakończeniem, tylko punkt wyjścia. Zatrzymanie się zbyt wcześnie sygnalizuje albo niezaplanowaną strukturę, której zabrakło materiału, albo punkty na cue card, których w ogóle nie ruszono.

Oba przypadki są odbierane jako niepowodzenie w zarządzaniu konkretnym zadaniem, jakie stawia długa wypowiedź. Fluency and Coherence ocenia się częściowo według tego, czy odpowiedź jest zorganizowana jako spójna całość, a długa wypowiedź, która zanika, albo taka, która zostaje ucięta w połowie myśli, tego nie osiągnęła.

Band 6 (zanika bez zakończenia, egzaminator musi przerwać)

"...and that's basically why I chose that gift, and, um, yeah, I think, um, that's kind of it, I guess, um..."

Band 7 (przemyślane zdanie kończące, rozplanowane tak, by padło blisko końca minuty)

"...and that's why, even years later, it's still the gift I remember best."

Mówca na band 6 wyczerpał zaplanowaną treść i wypełnia czas, aż egzaminator się wtrąci. Mówca na band 7 zaplanował z góry zdanie kończące i podaje je jako naturalny ostatni akord odpowiedzi, łądząc blisko końca przydzielonego czasu, zamiast się wyczerpać albo zostać ucięty.

Poprawka

W trakcie swojej jednej minuty przygotowania naszkicuj, co powiedzieć przy każdym punkcie. Naszkicuj też z grubsza, ile czasu każdy z nich powinien dostać. Zapisz sobie z góry także jedno zamykające zdanie — konkretną liniijkę, która domyka temat, a nie samo "yeah, that's it". Ćwiczenie dwuminutowej długiej wypowiedzi przy widocznym stoperze trenuje zakończenie jako osobną umiejętność. Uczy, jak powinno brzmieć ostatnie dziesięć sekund, zamiast zostawiać to przypadkowi.

Part 3 — Samokontrola na jednym nagraniu

3.1 Czego słuchać, po kolei

Speaking, Parts 1–3 już podaje ogólną, dwuminutową kontrolę odsłuchiwania własnych ćwiczeń — nagraj jedną odpowiedź, a potem przejdź przez krótką listę ogólnych pytań o nią. To nie jest druga, konkurencyjna metoda. To lista kontrolna dotycząca konkretnie dziewięciu nawyków z tej książki, przeznaczona do stosowania obok tamtej ogólnej, a nie zamiast niej.

Nagraj siebie, jak odpowiadasz na jedno pytanie — dowolne, z dowolnej części testu — potem odsłuchaj i sprawdź te dziewięć rzeczy, po kolei:

1. **Jakieś kalki albo niezgrabne, dosłowne sformułowania?**

(2.1) Czy coś brzmi tak, jakby było zbudowane słowo w słowo z innego języka, zamiast przywołane jako naturalne angielskie wyrażenie?

2. **Jakiś odwrót do bezpiecznych słów?** (2.2) Policz, ile razy padło "good", "bad", "nice" albo "a lot". Więcej niż raz czy dwa razy dla różnych rzeczy warto zauważyć.

3. **Czy czas pasował do ram czasowych?** (2.3) Jeśli pytanie dotyczyło przeszłości, czy faktycznie przez cały czas pozostawałeś w czasach przeszłych, czy zsunąłeś się z powrotem do present simple?

4. **Jakieś spirale nadmiernych poprawek?** (2.4) Policz zdania zaczynane od nowa w pogoni za drobnym błędem. Więcej niż jedno na odpowiedź warto naprawić.

5. **Czy był w ogóle jakiś akcent?** (2.5) Czy słuchacz mógłby poznać po samym tonie, które jedno lub dwa słowa niosły twoją główną myśl?

6. **Jakieś szukanie potwierdzenia?** (2.6) Czy zakończyłeś któreś zdanie pytaniem "you know?" albo "does that make sense?" skierowanym do egzaminatora?
7. **Czy powtórzyłeś pytanie, zanim na nie odpowiedziałeś?** (2.7) Czy twoje pierwsze zdanie dałoby się usunąć bez utraty jakiejkolwiek informacji?
8. **Jeśli to była odpowiedź na Part 3, czy rozumowałeś, czy tylko podałeś fakt?** (2.8) Czy gdziekolwiek w niej jest "because" albo porównanie?
9. **Jeśli to była długa wypowiedź z Part 2, czy zakończyła się zaplanowanym zdaniem?** (2.9) Czy może zanikła albo została ucięta w pół myśli?

Rób to z jednym nagraniem tygodniowo — z taką samą częstotliwością, jaką *Speaking, Parts 1–3* zaleca dla własnej kontroli. Sprawdzanie dziewięciu konkretnych rzeczy w pięciominutowej odpowiedzi wymaga prawdziwej uwagi — robienie tego od czasu do czasu, ale uczciwie, jest lepsze niż robienie tego ciągle i mechanicznie.

Koniec

Zacząłeś tę książkę, potrafiąc tworzyć gramatycznie rozsądny angielski. Kończysz ją z dziewięcioma konkretnymi, dającymi się nazwać nawykami, na które egzaminator nasłuchuje, każdym pokazanym obok jego alternatywy na band 7, i z poprawką do każdego.

Żaden z tych dziewięciu nawyków nie dotyczy znajomości większej ilości gramatyki ani większej liczby słów. Dotyczą tego, co dzieje się z angielskim, który już masz, w chwili, gdy mówisz nim w warunkach egzaminu. Jaki czas wybierasz domyślnie. Czy sięgasz po swoje najlepsze słowo, czy po najbezpieczniejsze. Czy w twoim sposobie mówienia jest w ogóle jakiś akcent. Wychwycenie choćby dwóch albo trzech z nich we własnych nagraniach jest warte więcej niż dodanie nowego słownictwa, którego nie użyjesz niezawodnie pod presją.

O fragmentach dialogów. Każdy sparowany przykład w tej książce został napisany specjalnie dla niej. Żaden nie jest prawdziwą cue card, pytaniem z Part 1 ani pytaniem z Part 3 i żaden nie jest transkrypcją ani bliską kopią któregośkolwiek z nich. Ćwiczenie na nich uczy cię słyszeć dany nawyk; to nie to samo, co podejście do prawdziwego egzaminu.

O poprawkach. Nie twierdzi się, że jakakolwiek pojedyncza poprawka tutaj sama w sobie gwarantuje poprawę bandu. Każda jest przedstawiona jako ograniczenie jednego nazwanego sygnału, który kosztuje punkty — tylko oficjalny wynik egzaminu określa twój faktyczny band.

Powodzenia na egzaminie, i na tym, do czego jest on kolejnym krokiem.

O tych książkach

Kliknij tutaj <https://freeieltsbooks.net/pl/about/>

Ta książka jest darmowa. Powstała po to, żeby ją rozdawać, i możesz swobodnie przekazać ten plik każdemu, kto przygotowuje się do egzaminu — koledze z zajęć, grupie do nauki, nauczycielowi. Nie potrzebujesz na to zgody i nie ma nic do zapłacenia.

Więcej darmowych książek znajdziesz na **freeieltsbooks.net**.

Wróć za tydzień

Zapisz sobie ten adres teraz, skoro już o nim myślisz:

freeieltsbooks.net

Dodaj go do zakładek albo ustaw przypomnienie w telefonie na przyszły tydzień — dodajemy kolejne książki. Strona pokazuje datę ostatniej aktualizacji, więc od razu zobaczysz, co się zmieniło od twojej ostatniej wizyty.

Nie ma się do czego zapisywać i nie musisz podawać adresu e-mail. Przypomnienie jest twoje, we własnym telefonie — to jedyny sposób, w jaki możemy do ciebie dotrzeć, i wolimy, żeby tak zostało.

Ta edycja została zaktualizowana: październik 2026.

Kliknij tutaj <https://freeieltsbooks.net/pl/about/>

Publikacja niezależna — bez powiązania z IELTS Partners i bez ich poparcia.

Każdy fragment dialogu w tej książce został napisany specjalnie dla niej. Żaden z nich nie jest prawdziwą cue card ani pytaniem egzaminacyjnym, a ćwiczenie na nich nie jest tym samym, co podejście do prawdziwego egzaminu.